

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 8. zjutraj. Posamične številke se prodajajo po 3 nov. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdovščini, Dornberga itd. Zastarske številke po 5 nov. (10 stot.).

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. Ocene: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm, smrtne, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plačilno in stolišnje v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbo brez depozitne naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljske izdaje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kren 2-20, za pol leta Kren 2-10.

Vsi dopolni naj se pošiljajo na uredništvu lista. Nepravilno poslana pisma se ne sprejemajo in rokopi si ne vračajo. Naročnina, oglašne in reklamacije se pošiljajo na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom)

Izdajatelj in odgovorni urednik **ŠTEFAN GODINA**. Lastnik: ksenofon lista „Edinost“. — Nadzornik: Tiskarna „Edinost“ vplazna zadruga s omejenim poretom v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Polno-hranilni račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Politično društvo „Edinost“

sklicuje sledeče

volilne shode

in sicer:

Za soboto dne 27. maja

1) Ob 8. uri zvečer v „Gospodar. društvo“ v Škedenju.

Za nedeljo dne 28. maja

1) Ob 11. uri predpoldne v „Obrtno in kons. društvo“ pri Sv. Ivanu (pri cerkvi).

2) Ob 5. uri popoldne v gostilno g. Antona Čiač (Kačun) pri Sv. Mar. M. Spodnji.

DNEVNI RED:

Državnozbornske volitve.

Poroča g. dr. O. Rybář.

ROJAKI! Zberite se v velikem številu, da trdno sklenemo svoje vrste in se skupno okrepimo za bližnji boj!

BRZOJAVNE VESTI.

Nemški državni zbor.

BEROLIN 24. Po kratki debati je bil danes vsprejet volilni zakon za Alzacijo-Lotaringijo. Državni kancelar je prisostvoval seji, ne da bi posegel v debato. Na to je zbornica pričela razpravo zakonskega načrta o začasnem ureditvi trgovinskih odnosov z Japonsko. Predloga je bila odkazana komisiji.

Srbska skupščina.

BELIGRAD 24. Skupščina je danes v prvem čitanju enoglasno vsprejela pogodbo o pravnih pomoči, sklenjeno z Avstro-Ogrsko. Drugo čitanje se bo vršilo v 5 dneh. Poslovilno pismo generala Varešanina.

SARAJEVO 25. Odhajajoči deželni šef je naslovil na uradništvu poslovilno pismo, v katerem z velikim zadovoljstvom povdarja, da so organi uprave in pravosodja v Bosni in Hercegovini v tej zgodovinski znameniti dobi bili kos svoji težki nalogi in da so opravičene nade, da bo dežela napredovala na vseh poljih gnotne in duševne kulture.

Baron Varešanin ostavi Sarajevo dne 26. t. m., novi deželni šef FZM Potiorek pride semkaj bržkone dne 6. junija.

Ministerski predsednik Monis.

PARIZ 24. Za življenje ministerskega predsednika Monisa ni več nikake nevarnosti; a do kedaj da okreva, tega ni možno še preračunati.

Potovanje ruske carske rodbine.

PETROGRAD 25. Carska rodbina se dne 8. junija preseli iz Carskega Sela v Peterhof. V začetku septembra odpotuje carska rodbina v Moskvo, potem preko Kijeva v Krim, kjer ostane do meseca decembra.

Letalna tekma Pariz—Madrid.

SAN SEBASTIAN 25. Aviatik Gibert je odletel v Madrid ob 6:28 zjutraj, Garros ob 7:22 in Vedrine ob 7:17.

SAN SEBASTIANO 25. Aviatiku Vendrinesu se je poskušoval aparat in zato se je moral pri Quintapaglia spustiti na tla. Ko popravi aparat, odleti naprej. Garros je baje popolnoma opustil polet v Madrid.

Mraz na Ogrskem.

BUDIMPEŠTA 25. Iz mnogih krajev Ogrske prihajajo vesti o velikem mrazu in o snežnih viharjih. V Velikem Varadinu je snežilo, v Eperjesu so imeli led, v Aradu led in sneg.

TOKAJ 25. Silna toča je močno poškodovala sadno drevje in vinograde.

Finski deželni zbor zaključen.

HELSINGFORS 25. (Petrogr. brz. ag.) Danes je bilo zaključeno zasedanje deželnega zbora, potem ko je isti vsprejel proračun, toda odbil vojaške kredite.

Prebivalstvo Angleške.

LONDON 25. Po površnih rezultatih ljudskega štetja imata Angleška in Wales 36.075.269 prebivalcev, nasproti 32.527.813 leta 1901; Veliki London šteje 7.252.963 prebivalcev nasproti 6.581.402 leta 1901.

Moinierova kolona je dospela v Fez.

PARIZ 24. Vlada je prejela uradno potrdilo, da je Moinierova kolona dospela v Fez brez bojov. Kolona je brez boja prišla na ravnino, s katere so izginili ustaši, ki so oblegali Fez.

TURČIJA.

Rusija posreduje pri porti za Črnogo.

PETROGRAD 24. (Petr. brz. agentura.) Rusko poslanstvo v Carigradu je dobilo nalog, da izroči porti noto sledeče vsebine: Odkar so začeli neredi v albanskem ozemlju, je otomanska vlada vedno zagotavljala carsko rusko vlado, da bo skrbela za to, da ne bo moten svetovni mir.

Toda iz najnovejših vesti je razvidno, da so turške čete koncentrirane tik ob črnogorski meji. Iz tega izhaja resna nevarnost za mir, kajti najmanjši incident ob meji bi utegnil izzvati konflikt, katerega posledice ni možno predvidjati v tem trenutku.

Istočasno omenja carska vlada, da niso vojaške odredbe črnogorske vlade za obrambo meje, po nje mnenju take, da bi se jih moglo tolmačiti kakor grožnja sosedni deželi.

To so le naravne odredbe, ki imajo v svrhu zavarovanje črnogorske države in varnost dežele. Carska vlada, prepričana, da bo tudi turška vlada tega mnenja, izraža nado, da bo porta dobrohotneje presojevala vedenje Črnogore.

CARIGRAD 25. Glasom zanesljivih informacij je hotel včeraj ruski poslanik izročiti ministru zaunanje stvari „aide memoire“ o svoji izjavi. — Minister pa je ni hotel vsprejeti in je zagotovil poslanika, da veljajo vojaške odredbe porte edino le udušnju ustaje Malisorov. Porta noče napadati, ako ne bo izzvana.

Vse turško časopisje izraža svoje začudenje radi objave ruskega koraka po petrograjski brzjavni agenturi. Glasom portnih informacij so ostale velesile odgovorile na pritožbe Črnogore radi koncentracij turških čet, da imajo odredbe porte le namen udušiti ustajo. — Vojno ministerstvo je odredilo telefonično zvezo vseh straž ob turško-črnogorskih meji.

CARIGRAD 24. Zbornica je s 110 proti 96 glasom odklonila predlog za podaljšanje zasedanja. Zasedanje bo bržkone zaključeno v soboto in v nedeljo odpotuje sultan v Makedonijo. Regentstvo ne bo imenovano. Šejki-islam bo predsedoval ministerskemu svetu, pravosodni minister pa bo provizorično vodil veliki vezirat.

Narodne zahteve v Turčiji.

CARIGRAD 24. Štirje patrijarhi grške, bolgarske pravoslavne, armenske in katoliško-armenske narodne cerkve so izročili pravosodnem ministru solidarično izdelano velpomembno spomenico tičoč se zakonskega načrta, v katerem bi se priznalo popolno enakopravnost krščanskih državljani v šoli in armadi. Obsežna spomenica zahteva izlasti pravico, da državno nadzorovanje nad krščanskimi občinskimi šolami izvršujejo patrijarhati, da se izdajajo sprichevala v tozadevnem jeziku in da so krščanske narodnosti enakopravne za doseg državnih služb, da odgovarja število krščanskih rekrutov odstotkom tozadevne narodnosti. Nadalje zahteva spomenica direktno pravico pritožbe nasproti zlostavljenjam, popolno pariteto krščanskih verskih običajev in duhovnikov z običaji islama in imami ter odstranitev neenakosti za krščanske častnike po načelih, da armada pripada prav tako kristjanom kakor mohamedancem.

Deficit za tekoče leto.

CARIGRAD 25. Po poročilu proračunskega odseka senata presega primanjkljaj tega leta z izrednimi krediti 12 milijonov funtov. V generalni debati o proračunu je izjavil veliki vezir, da je finančni položaj dober in da bi bilo možno pokriti primanjkljaj z novim posojilom 5 in pol mil. funtov.

CARIGRAD 25. Ker ni možno, da bi zbornica do sobote vsprejela proračun, je gotovo, da bo zasedanje podaljšano do 4. junija. V tem slučaju odpotuje sultan v Albanijo dne 6. junija.

Rusija.

PETROGRAD 25. Ministerstvo za notranje stvari je poslalo gubernijam okrožnico, v katerih jih pozivlja, da naj se točno drže carskih okrožnic iz leta 1905. in 1906. o svobodi vesti.

PETROGRAD 25. Državna дума je v svoji včerajšnji večerni seji vsprejela interpelacije socialnih demokratov, delavske stranke in kadetov radi odredb tičočih se visokih šol.

Ustaja v Albaniji.

CARIGRAD 25. Ker so se iz Malega Hotita pregnani ustaši povrnil, sta bila glasom porti dospelih brzjavnih poročil, odposlana dva batalijona v ojačenje četam. Ustaši so se po hudem boju umaknili, potem ko so izgubili 20 mož.

CETINJE 25. Glasom neke zanesljive privatne vesti se nahajata Isa Boljetinac in

Sulejman aga Batuš z 800 dobro oboroženimi pristaši v Belaju pri Dečani. Miriditi so se izjavili za ustajo in hočejo Turkom silo zabraniti, da ne stopijo na njihovo ozemlje.

SOLUN 24. Vlada je v Peču in Rogosi osnovala dva batalijona dobrovoljcev, ki jih označajo kakor pomožna batalijona. Dva prvaka iz Peča sta bila imenovana poveljnikoma teh pomožnih batalijonov. Batalijona bosta varovala mejo.

Volilni shod v Sv. Križu.

Volilni shod, ki ga je sklicalo politično društvo „Edinost“ včeraj v Sv. Križu, je bil razmeroma povoljno obiskan. Bili so zastopniki na shodu vsi uglednejši možje iz Sv. Križa, bilo je pa tudi par socialnih demokratov, ki so skrbeli za to, da je prišlo na shodu do prav živahnih kontroverz.

Shod je otvoril dr. Sla vi k, ki je omenil, da hočejo tudi Italijani postaviti v okolici svojega števnege kandidata, česar bi jim niti ne bilo zameriti, ko bi se jim šlo za to, da seštejejo svoje lastne glasove. A Italijani postavljajo kandidata, za katerega bodo lovili glasove okoličanskih kmetov in za to je ta kandidatura nemoralna. Govornik je potem omenil socialne demokrate, ki pravijo, da je mednarodna in ki nam očita, da delamo sovražstvo in prepri med narodi. Ali tudi mi ne učimo nikdar sovražstva do Nemcev ali Italijanov, temveč le ljubezen do lastnega naroda. Zahtevamo zase pravice in ne označujemo sovražstva. — Nimamo ničesar proti Italijanom, a dolžnost je naša, da varujemo svoje pravice. Socialni demokrate pa bi hoteli, da prenašamo mirno tudi nadalje vse krivice, ki se nam gode. Oni pravijo sicer, da so za narodno avtonomijo, ali, ako bi mi opustili borbo za svoje pravice, bi bili že davno poitalijančeni preje, nego pride do narodne avtonomije. Od socialnih demokratov nimamo pričakovati ničesar, ako si ne bomo sami pomagali. Govornik dokazuje, da je za nas borba za narodne ideale ob enem borba za materialni obstanek, ker se boj za narodnost ne da ločiti od boja za materialne koristi. Zato naj se zberejo tudi letos volilci iz okolice, da povedo, da je okolica slovenska in da hoče slovenska ostati.

Govornik povdarja potem zasluge in vrline našega bivšega poslanca in sedanjega kandidata dr. Rybář-a (živahno ploskanje in klici: Živio dr. Rybář) za katerega nam zavidajo naši nasprotniki, ker mu ne morejo postaviti nasproti moža enakih zmognosti.

Sv. Križ slavlj po svojih lepih vinogradih, po razvitem ribištvu, po svojem zavednem delavstvu in on je prepričan, da bo dne 13. junija tudi Sv. Križ pripomogel k čim sijajnejši zmagi.

Dr. Rybář je uvodoma povdarjal, da je leta 1907 znal, da prevzemlje težko nalogo, ker nas na Dunaju ne poznajo sicer, kakor takrat, ko nas terjajo davke. Okolica je bila zanemarjena, ker se nihče ni brgal za njene potrebe. On ni ničesar obljuboval in njegova vest je čista, ker ima zavest, da je storil, kar je bilo v njegovi moči.

Govornik je potem povdarjal, da se je tudi letos branil sprejeti kandidatu, ker ima posla s pisarno in mora skrbeti tudi za svojo družino. Tudi danes nisem prišel med Vas — je rekel govornik — da bi Vas posil svoje glasove. Kdor je prepričan socialista, naj le glasuje za kandidata socialnodemokratske stranke, a kdor je za politično društvo „Edinost“, naj mi odda svoj glas, ne radi mene, ampak radi stvari. Ako je pa navzoč kak socialist, naj se oglasi svobodno za besedo.

Govornik se obrača potem proti razrednemu boju. Le ako bo vladalo med posameznimi razredi soglasje, bo napredovalo narod, bo napredovala država. — Zato obsoja hujskanje delavca proti kmetu, kmeta proti meščanu. Delavec je res konsument, kmet producent, a blagostanje enega je vedno odvisno od blagostanja drugega. Če se godi slabo kmetu, ki tvori ogromno večino prebivalstva naše države, se bo godilo slabo tudi vsem drugim stanovom, nasprotno se bo godilo slabo delavcu, ki je najboljši kmetov odjemalec. Tako se da spraviti v soglasje tudi interes kmeta in delavca v naši okolici, drugi naj se kregajo in prepirajo, a mi se medsebojno podpirajmo.

To je moj program in po tem programu sem se tudi ravnal na Dunaju.

Potem povdarja, da mu se je posrečilo, da je dosegel na Dunaju vpis naše „Kmetijske družbe“ v seznam glavnih kmetijskih zastopstev in s tem zastopstvo družbe v kmetijski svet. Tudi sicer si je prizadeval, kolikor je bilo v njegovi moči, za koristi okoličanskega kmeta.

Ravno tako se je govornik vedno zanimal za koristi delavstva in državnih usluž-

bencev. Dal se je voliti v odsek za socialno zavarovanje in v odsek za državne uslužbence, ki sta oba pridno delala.

Govornik si je prizadeval, da bi se tudi naše šolstvo zboljšalo. Zahteval je, da se poleg ljudskih in srednjih šol osnuje tudi obrtno in strojno šolo. Tozadevna resolucija je bila od državnega zbora tudi sprejeta. — Socialisti v praksi tudi niso taki, kakor v teoriji. Omenja narodnostnega odseka, ki je bil izvoljen na predlog socialnih demokratov. Predsednik tega odseka je bil socialni demokrat Pernerstorfer, ki je pa sklical eno samo sejo! Socialno-demokratski poslanec Daszynski je bil podpredsednik legitimacijskega odseka, ki po predsednikovi krivdi tudi ni prišel do delovanja. Ne bi omenjal tega, a stori to v dokaz, da so Slovenci imeli voljo za delati, a socialisti niso storili svoje dolžnosti. Socialistični zastopniki v tržaškem mestnem svetu so največji narodni šovenisti, kar dokazuje že to, da so glasovali za povišano podporo za „Lego Nazionale“.

Govornik omenja potem razdora med češko in nemško socialno demokracijo. En del čeških socialnih demokratov se je uprl nemškemu dunajskemu vodstvu, ne morda nemškemu kapitalistom, ampak nemškemu socializmu. To dokazuje, da je narodno vprašanje tako močno, da se istemu ne morejo odtegovati niti socialisti sami. Zato treba rešiti pred vsem narodno vprašanje, ki bo za nas vedno prvo. Mi gremo naprej po začrtani poti do zmage. (Živahno odobravanje).

Klic (nekega socialista): Za kapitalizem. Kje so gospodje s cilindri in za delavca!

Dr. M a n d i ć definira pred vsem pojma socializma in demokracije, ter omenja, da to, kar zahteva socialna demokracija, zahteva tudi vsaka ljudska stranka. Socialisti so proti carini. Leta 1917 ko bo treba sklepati nove trg. pogodbe, najdemo državni zbor razdeljen v dva dela, na eni strani dobi zastopniki veleposestnikov, na drugi zastopniki ljudstva. Med temi slednjimi pa ne bodo le socialni demokrate. — On ni nasproten socialno-demokratski stranki, smatra jo celo za zelo resno stranko, a pred vsem treba rešiti narodno vprašanje. Socialisti konstatirajo, da so bila zadnja 4 leta parlamenta neplodna, če so bila neplodna, so bila tudi po krivdi socialistov, katerih je bilo 88 v parlamentu. Oni pravijo, da jih je bilo premalo, a če bi jih bilo še trikrat toliko, bi bilo še slabše. Omenja francoskih socialističnih ministrov Viviana in Milleranda. Kaj sta delala kot ministra? To, kar delajo vsi drugi ministri!

(Dr. Rybář: Žandarje sta pošiljala nad stavkujoče!)

B r i a n d je bil strašen revolucionar in organizator stavk. Strastno je napadal po časopisih in shodih vlado in kapitalistično družbo. Kot ministerski predsednik je poslal vojake med stavkujoče železničarje.

V Italiji imamo identičen slučaj. Bisso-latti je šel h kralju, ne sicer v cilindru in fraku, pač pa v rokavicah.

Klic: Altrochè rokavice! — Tudi avtomobil!

Če ni sprejel ministerskega sedeža, je to storil le, ker so bili njegovi prijatelji proti. Vsaka stranka dela, ko pride do moči, po danih razmerah. Teorija je ena, praksa druga.

Govornik je zaključil svoja izvajanja, da treba pred vsem rešiti narodno vprašanje, potem bo možno, da se bomo cepili po socialnih nazorih, a do tedaj moramo nastopati pod skupno zastavo. — (Živahno odobravanje).

G. S e d m a k (socialni demokrat) je rekel, da so se narodnjaki vseh narodov združili v obrekanje socialnih demokratov. Povdarja, da so bili narodnjaki proti narodni avtonomiji in zakonu o socialnem zavarovanju.

Dr. Rybář omenja na mejklic o cilindrih, da je šlo tudi 10 socialnih demokratov v frakih, cilindrih in belih kravatah na dvor! O cilindrih torej bolj da ne govorimo. — Glede narodne avtonomije je že omenil, da so krivi socialni demokrate, če tozadevni odsek ni delal. Zakon o socialnem zavarovanju je bil v odseku sprejet, če ni prišel v razpravo v zbornici, je kriva vlada, ki je razpustila drž. zbor.

G. J a k l i ć priporoča socialistom, naj uplivajo na to, da bo v drugem okraju v mestu kandidiral Kristan.

Dočim so do tedaj socialisti bili mirni, so g. Jakliču neprestano ugovarjali in ga psovali kot krumirja.

G. J a k l i ć je odgovoril, da je napravil že mnogo železničarskih stavk, da je bil vedno solidaren z drugimi tovariši, a na to, da ga nasprotniki psujejo je le ponosen. Povdarja da je izstopil iz socialno demo-

kratične stranke, ker je videl, da se je našo narodnost in naš jezik tam vedno zaničevalo in teptalo.

Potem ko je še g. K. a m u š č i č v dokaz, kako socialni demokratije spoštujejo svoje slovenske zadrage, omenil, da so jim — kakor je čul od socialistov samih — določili sedaj njih društveni prostor v „Delevskem domu“ v ulici Boschetto v — podstrešju, češ, za ščave je tudi tam dobro, je predsednik dr. Slavik zaključil ta zanimiv shod.

Bankrot politike bana Tomašića.

Zagreb, 23. V.

—B— Minolo je leto dnij, odkar je hrvatsko-srbska koalicijska izjava prelom z banom Tomašićem, ker ni mogel izpolniti pakta, ki ga je bil sklenil s koalicijo. Del koalicijske, ki je še imel zaupanje v politiko bana Tomašića — Osječani — so se organizirali kakor „samostalen klub“ in so podpirali banovo politiko. Ban jih je vezal na se z obljubami. Sosebno jim je garantiral sanacije kršenj nagodbe. V ta namen je insceniral pred Veliko nočjo konferenco svojih pristavev. Na teh konferencah so bile sklenjene resolucije, v katerih so bila označena kršenja z zahtevo, da se sanirajo čim prej. Te resolucije so bile akcijski program Tomašićeve delegacije v Budimpešti. Delegati so se dali na delo in so predlagali eno resolucijo za drugo. Ali v istem redu, kakor so bile resolucije predlagane, so jih ministri — odklanjali!! Odgovori ministrov Serenija, Hazay-a in Lukaca pomenjajo poraz hrvatske delegacije v Budimpešti, pomenjajo bankrot politike bana Tomašića in vseh tistih, ki so to politiko podpirali.

Pristaši bana Tomašića in njihova glasila priznavajo ta poraz in izražajo svoje nezadovoljstvo. „Narodna Obrana“ v Osijeku napoveduje secesijo iz Tomašićevega tabora. Do te secesije utegne priti vsaki hip in potem bo ban osamljen s par svojih prijateljev iz Khuenovih časov.

Osječani se nahajajo na razpotju in z njimi je na razpotju vsa hrvatska politika. V glavnem razlikujemo dve smeri hrvatske politike: nagodbno in protinagodbno. Politiki, ki so stali na nagodbnem temelju, so doživeli poraz za porazom. Doživela je poraz hrvatsko-srbska koalicijska, poraženi so Osječani, ki so z banom na čelu hoteli sanirati nagodbena kršenja. Madjari ignorirajo popolnoma hrvatsko-ogrsko nagodbo, kršijo temeljni državni zakon. Še več: minister za poljedelstvo citira v parlamentu naravnost krivo ta zakon na škodo Hrvatske. Z eno besedo: *unionistična nagodbena politika je popolnoma poražena, doživela je popoln bankrot.*

Protinagodbenjaki — obe pravaški frakciji in avtor reške resolucije, posl. Fran Supilo — katerih politika doslej ni imela veljave, zahtevajo sedaj prelom z Ogrsko.

Prelom! To besedo je čuti bolj in bolj, a v njej je izražena vsa borba Hrvatov proti madjarskemu kršenju zakona. Ali kako izvesti prelom, kako ga uresničiti?! Tu nam zastaja pero...

Tu je zastal tudi pisec članka v „Nar. Obrani“. Zato je sprožil predlog, naj bi se sklical sestanek vseh glavnih, najresnejših in najizkušenejših politikov vseh strank. Ti politiki bi imeli določiti smer novi hrvatski politiki, oziroma, inavgurirati novo borbo proti madjarskemu režimu na Hrvatskem.

Prihajamo torej zopet na tisto točko naše politike, kjer smo bili za časa pred reško resolucijo. Najti bi trebalo torej novo politično formulo, novo taktiko za neodvisno politiko. To bi imelo biti gibanje v velikem stilu za pravice in svobodo kraljevine Hrvatske in Slavonije.

O reški resoluciji je rekel nje avtor: Prve mačice se mečejo v morje. S tem je to resolucijo sam označil kakor slab vspeh.

Na razpotju smo in pričakujemo nove resolucije, nove formule za novo nastopajočo borbo. Ali bomo srečnejše roke nego 1905. in 1906?!!

Domače vesti.

Križani in Gregorin. „Gorica“ je morala ugrizniti v kisloto jabolko ter priobčiti popravek, doposlan od dr. Gregorina, oziroma na drzno obdolžitve v „Gorici“, s katerimi je hotel ta list predstaviti dr. Gregorina Križanom kakor sovražnika mesta sv. križkega. Iz rečenega popravka je jasno razvidno ne le to, da so rečene obdolžitve na škodo dr. Gregorina popolnoma neutemeljene in neresnične, ampak je tudi jasno, da je le tisto županstvo sv. Križko, ki so je imeli v rokah pristasi „Gorice“, zamudilo varovati interese občine sv. Križke in da poslanci Gregorčičeve stranke niso niti z mazincem ganili v varstvo teh interesov, dasi je ravno njih v prvi vrsti vezala dolžnost, ker je, kakor rečeno, občina sv. Križka tvorila njihovo politično posest. Najboljši dokaz, da se vodstvo Gregorčičeve stranke na Goriškem ni niti najmanj menilo za prizadevanje občine sv. Križke, da bi se državni uradi premestili iz Ajdovščine tjakaj, je pač dejstvo, da se je županstvo obrnilo do dr. Gregorina in do — dr. Ryba! Da, tudi do dr. Ryba! Oba ta dva gospoda sta drage volje poizvedovala na kompetentnih mestih v smislu želje županstva in istotako, kakor dr. Gregorin, je tudi dr. Ryba! po svoji dolžnosti sporočil županstvu. Mari je torej

tudi dr. Ryba! sovražnik sv. Križke občine, on, ki je celo v sorodstvu z gospodom županom?! A dr. Gregorin ne le, da je drage volje vstregel izraženi želji, marveč se je v svojem odgovoru ponovno stavil na razpolago, ako bi županstvo kaj od njega želelo, na kar pa ni dobil nikakega odgovora.

Mislimo, da je jasno, da dela „Gorica“ s svojimi napadi na dr. Gregorina največjo krivico. Fakti, jasna in dokumentirana, so tudi res pritisnili „Gorico“ ob zid, da si jih ne upa več tajiti. Toda „Gorica“ ni storila tega, kar bi storil vsak drugi honen političen list, da bi namreč vsaj obmolnil. „Gorica“ pa nadaljuje svojo grdo in odbojno kampanjo; a ker ne more tega z dejstvi, je začela z nesramnimi insinvacijami in podtikalnji. Ker ga ne more več napadati radi tega, kar je storil, ga napada radi tega, kar je baje tedaj — mislil in čutil. Piše namreč: „Koga je tak odgovor (ki ga je namreč pisal dr. Gregorin, po tem, kar je izvedel) bolj razveselil, ali Križane, ki so ga dobili, ali pa dr. Gregorina, ki jim ga je bil v stanu dati, tega ni pač težko uganiti!“

Je-li si je možno misliti večje perfidije nego jo je tu zagrešila „Gorica“?! Ker so jo nepobitna dejstva krvavo loputnila po ustih, pa si izmišlja nekaj, podtika dr. Gregorinu — misli, predstavlja to kakor dejstvo in nadaljuje s svojo infamno kampanjo! In na podlagi tega, kar „Gorica“ Gregorinu zlobno podtika, kliče Križanom, naj si ustvarijo sodbo, kak prijatelj jim je dr. Gregorin. Tako početje je jednostavno nepošteno in je tem huje, ako je zagreša glasilo — duhovnika.

Kandidata Stepančiča — narodno junaštvo! Ne smejate se, ker imamo črno na belem: „Gorica“ predstavlja svojega kandidata Stepančiča kakor narodnega — heroja! In katera so junaštva, iz katerih mu „Gorica“ izvaja pravico do take časti?

V Buzetu si je pridobil nevenljivih zaslug, ker je dovel hrvatski oziroma slovenski jezik do popolne veljave!!

To je vse! Mi pa pravimo, da je Stepančič vršil le svojo prokleto dolžnost kakor vester in discipliniran sodnik, kajti storil je, kar velela državni temeljni zakon vsakemu uradniku, vršil je nalogo, radi katere je bil poslan v Buzet, delal je torej po intencijah višjih oblastnih! Zato pa ne treba pač nikakega junaštva in tudi ni nobena specialna zasluga. Tem manj, ker ni s tem izpostavil svoje osebe prav nobeni nevarnosti, marveč si je še koristil v svoji karijeri. S tem pa, da so ga italijanski srditeži grdo gledali — na kar se „Gorica“ posebno sklicuje — naj se Stepančič nikar ne ponaša, ker Italijani sovražijo vsakega uradnika v Istri, ki vrši zakon, torej svojo dolžnost, tudi nasproti našemu narodu! Takih narodnih junakov je bilo že na stotine — po Istri: kolikor je poštenih in vestnih uradnikov. Mari pa so si vsi ti uradniki že in samo s tem pridobili pravico do najvišjih mest v narodni politiki, četudi jim manjkajo vse druge podrobne kvalifikacije, kakor v resnici manjkajo ravno Stepančiču že zato, ker se je — dokler ga ni v Gorici val zadrege Gregorčičeve stranke vrvel na površje — popolnoma desinteresiral za narodno politiko in narodne borbe. Edino to je storil, da je kakor sodnik hrvatske vloge hrvatski reševal. Pa tudi če bi bil Stepančič protiven hrvatskemu in slovenskemu uradovanju — kar pa seveda izključujemo — ne bi bil postopal drugače, nego je, že zato, ker je vedel, da s tem ustreza višim intencijam. S svojim uradovanjem se torej ni izpostavljaval nobeni nevarnosti, za kar je najboljši dokaz dejstvo, da je v Buzetu — a v a n z i r a l. Izpostavil pa bi se bil, če bi bil drugače postopal, ker bi bil izval nevoljo in odpor naroda in posebno tudi pri hrvatskih narodnih voditeljih, ki bi bili napravili kraval na višem mestu in bi bila potem padala toča na — Stepančiča!

Torej nič junaštva, ampak le svojo dolžnost je vršil Stepančič v Buzetu in je s tem sebi le koristil! Kar se tiče njegovega prevzetnega članstva čitalnice, bi „Gorica“ v interesu Stepančiča modreje storila, da bi lepo molčala. Skozi dve leti so se našli v Buzetu — in tudi javni uradniki — zastojni trudili, da bi ga pregovorili, da bi se vpisal v čitalnico. Slednjič, po tolikem natezanju, so ga vendarle pripravili do tega, da je vpisal — svojo ženo!!

Ali je to narodno — junaštvo!! Ker pa je že „Gorica“ načela to za Stepančiča toliko kočljivo poglavje, naj navedemo še eno za narodno junaštvo tega moža preznačilno dejstvo. — V časih najhujših volilnih borb, ko se ni nikdo naših v Buzetu odtežal narodni dolžnosti, ni imel sodnik Stepančič niti toliko narodne odločnosti, da bi bil šel na volišče izvršiti dolžnost, ki je ob enem tudi državljanska pravica. Svarimo dobrohotno prijateljico „Gorico“, naj bo previdna in naj ne oporeka temu, ker so še živi ljudje, ki jim je to pripovedoval — Stepančič sam, naglaševaje, da se ne spodobi za državnega uradnika, da se vmešava v politične borbe!! Tako neodvisni sodnik Stepančič. In to naj bi bil — naroden junak!

Ponavljamo, da ne odrekamo Stepančiču narodnega čuta v srcu. Ali dejstvi, da si ni upal vpisati se v čitalnico in da si ni upal iti na volišče, dokazujeta ravno to, kar mi trdimo, da c. k. uradnik — in če je tudi „neodvisen sodnik“ — ni vedno v po-

ložu (ako ni posebno odločen), da bi v javnem političnem življenju nastopal neodvisno. Kaj še le slučaj, da bi se od vladne strani začela kak politična in narodna persekucija proti našemu narodu!!

Sedaj seveda, ko razmere niso tako nevarne in ko Stepančič ne rizira nič, je tako — „neodvisen“, da se poganja za državnozborski mandat ter se s tem postavlja kakor „sodnik“ na čelo političnih bojev!!

Odsek političnega društva „Edinost“ za sv. Jakob vabi se odbornike, zaupnike in volilce sploh na važen sestanek, ki se bo vršil danes v petek ob 8. uri zvečer v prostorih „Konsumnega društva“ pri sv. Jakobu (nasproti cerkve).

Dr. Tuma v Sežani. Socialni demokratje razvijajo o priliki letošnjih volitev na Krasu zelo živahno agitacijo. Kandidat za Kras g. Kopač in njegov trabant dr. Tuma sta včeraj obiskala Sežano. V dvorani gostilne „Zvezda“ se je zbralo precejšno število volilcev, samih nesocialistov. Otvoril je shod dr. Tuma in jel na dolgo in široko razlagati, zakaj je on vstopil v socialno-demokratsko stranko, ki je po njegovem mnenju edino prava. Razlagal je na to svoje res lepe teorije, povedal je, da smatrajo socialisti narodnost za kulturni problem in še mnogo drugega. Govoril je nad dve uri, odgovarjal na posamezne medklice in je kmalu postal tako nervozen, da je pričel bolj živahne zborovalce — zmerjati. Na neki medklici, da so socialisti v Pulju glasovali za kamorista Rizzija, je Tuma odgovoril, da puljskih razmer ne pozna. (Medklic: Socialna-demokracija je internacionalna, zato ste tudi za to odgovorni!) Na splošno je bil njegov nastop precej aroganten. Tudi mi ne odobravamo, ako kdo moti zborovanje, vendar se nam zdijo grožnje s sodnijo, policijo in z ovadbami, kakor je to delal včeraj dr. Tuma, na shodih, kjer ljudje nimajo toliko zmisa za disciplino, kot n. pr. v mestih, zelo neumestne. Dr. Tuma se je izpozabil celo tako daleč, da je imenoval „motilce“ divjake, kar je seveda zborovalce še bolj razburilo. V tem razburjenju je podal besedo kandidatu Kopaču. Zabavljaj je čez tržaške frakarje, katerim da delavci smrdijo, govoril je nekaj o sladkorni pesi, o trustih in kartelih, samo ne o potrebah našega kraškega kmeta. Rekel je, da treba uvesti progresivni davek in starostno zavarovanje, sploh je naštel večinom točke, katere imajo tudi druge stranke v svojem programu in za katere se bo bojeval tudi naš Gregorin, ako bo izvoljen. Slednjič je Kopač „opravičeval“ svoje postopanje glede vprašanja slovenske ljudske šole na onem nepozabnem shodu pri sv. Jakobu. (Klici: „Kaj pa Linhart?“) Kopač: „Zanj pa ne odgovarjam.“ — Po njegovem govoru so govorili gg. Bekar in L. Mohorčič, ki sta pozvala zborovalce, naj volijo dr. Gregorina, ki deluje že leta in leta za slovenski narod in bo tudi nadalje deloval. (Živio klici in ploskanje).

Tako se je shod končal. Socialisti so morali izprevideti, da na Krasu ne opravijo nič, naj kričijo še toliko. Prepričani smo, da bomo našli v Gregorinu moža, ki bo znal zastopati naše interese, gotovo boljše kakor kak socialen demokrat. Saj pravijo ti gospodje vedno, da so izključno delavska stranka, stranka industrijelnega proletariata. A zdaj se kar naenkrat potegujejo za kmeta, čigar interesi se ne zlagajo vedno z onimi delavcev. Kako bodo to socialisti naredili, tega nam ni povedal ne dr. Tuma in ne Kopač. Imela sta pač zopet enkrat slab dan.

Pozor rojaki! V teh dnevih prejmete obvestila od oblasti, da je kak nasprotnik vložil proti Vam reklamacijo, da vas iz b r i š e j o iz volilnega imenika, češ, da nimate volilne pravice iz katerega si bodi izmišljene vzroka.

Vsled obvestila o taki proti vam naperjeni izbrisni reklamaciji se je vam izraziti takoj, in sicer že v teku 24 ur.

Opozorite svoje domače na ta obvestila, da jih ne zavržejo, in obrnite se takoj do centralne volilne pisarne v „Nar. domu“ za nasvet in pomoč.

Volilci! Pazite in bdite! Branite svojo volilno pravico.

Delavci, agitatorji za volitve, vabljeno so na zaupni sestanek, ki se bo vršil danes (petek) ob 8. uri zvečer v prostorih NDO. ulica Lavatoio 1 I.

Neumne baharije. — Če bi bilo tako, kakor pripoveduje „Gorica“, bi bil kandidat Stepančič dobronik dežele, ker se naše občine imajo jedino le njemu zahvaliti za vsaki vinar podpore, ki jih je vohiral deželni zbor goriški. To je tako neslano hvalisanje, da bi se je moral Stepančič — ako bi imel le zrne smisla za resnost svoje osebe — najodločneje prepovedati. Kaj je storil Stepančič? — Nič drugega, nego da je z drugimi glasoval za podpore, ki so jih občine zaprosile. In nekaj od teh podpor je moralo vendar — vključ vsemu Pajer-Gregorčičevemu zistemu — odpasti tudi slovenskim občinam. Ne toliko, ampak še več bi bil storil tudi dr. Gregorin, da ga ni pregnalo upravičeno ogorčenje nad zločinskimi nasiljem, ki je vprizorila Pajer-Gregorčičeva zveza proti opoziciji.

Če pa že glasovanje za podpore v deželnem zboru daje posebno pravico do državnozborskega mandata, potem bi dr. Stepančič z veliko večjo pravico kandidiral v

kakem italijanskem okraju, ko se je že delilo po načinu: *harlekin in facanapa!* Saj se razumemo!

Slovensko mladino vabijo na važen sestanek, ki se bo vršil v nedeljo 28. t. m. ob 3. uri popol. v prostorih NDO ulica Lavatoio 1 I. Mladeniči-sklaticelji.

Dr. Gregorin se usiljuje in lazi sedaj okolo volilcev — pravi „Gorica“! Dr. Stepančič pa se seveda ne usiljuje, ko lazi že mesec dnij od vasi do vasi in obljubljuje ljudem, kar hočejo, tudi zvezde doli z neba, Vsaj tega se je naučil od istrskih signorov, ki pred vsako volitvijo pošiljajo po vaseh svoje „inženirje“, da tam — farbajo siro-mašno ljudstvo.

Volilna pisarna v „Nar. domu“ posluje dalje (od 9.—1. ure in od 4.—8. ure zvečer) in daje vsa potrebna pojasnila in navodila za prihodnje dni, ko Vam bode treba dokazati, kako neopravičeno so Vas brisali nasprotniki iz volilnih list.

Dr. Stepančič — kmet! Pod tem naslovom je prijateljica „Gorica“ nastopila dokaz resnice, da je nje kandidat dr. Stepančič od Previdnosti predestiniran zastopnik kmečke dežele Goriške. Način, kakor je „Gorica“ priredila — poskus tega dokaza, pa se odlikuje s tako drastično komiko in je tako značilen za duševno revščino dotičnega avtorja, da si res ne moremo kaj, da ne bi mu tu dali čim večje publicitete.

„Gorica“ od 20. t. m. prinaša: „Te dni sem obiskal našega namenjenega državnega poslanca g. dr. Hinka Stepančiča na njegovem domu v Gorici in sicer uže v jutranjih urah. Poprašati sem ga hotel v zadevi neke obče koristne naprave. Poznal ga nisem osebno. A glejte, kje sem ga našel: s škropilnico na hrbtu sem ga dobil v svojem vrtu in ves od modre galice zmočen je škropil trte. Začudil sem se, a še bolj sem se začudil, ko mi je povedal, da je danes kopal v vrtu uže od 5. ure jutraj. Velik, lepo urejen vrt kaže, da ima marljivo in pridnega gospodarja. Pravil mi je naš prijazen kandidat, da vrt obdeluje v jutranjih in večernih urah, ko pride iz deželnega odbora ali od drugih opravil, katere mu nalaga deželno odborništvo. — To sem hotel le mimogrede povedati, da imamo kandidata, ki sam kmetuje. Seveda ga bomo tudi volili.“

To je naravnost velikanska, fenomenalna argumentacija! Kdo bi si upal vspro-tiviti se jej?! Mi si ne upamo. Deželno sodni svetnik na svojem vrtu s škropilnico na hrbtu in hlačami pomazanimi od modre galice... treba-li še drugega dokaza o ne-navadnih, nedosežnih, kamo-li presežnih sposobnostih za uspešno delovanje v parlamentu na Dunaju?! Mož je bil sicer — dokler ni prišel v Gorico — skozi leta popolnoma brezbrizen za trde boje svojega naroda, nikdar se ni menil za politične dogodke, niti primorskih časopisov ni čital, in se niti v nedolžno čitalnico v Buzetu ni upal vpisati — izogibal se je torej dosledno vsemu, kar more vsposobiti človeka za narodnega boritelja — ali škropilnica na hrbtu in umazane hlače na Stepančičevem vrtu v Gorici, odtehtujeta v obilici vso drugim ljudem potrebno narodno in politično prakso!

Toda šalo na stran! Ni sicer lahko resno odgovarjati na take neslanosti, ali poskusimo vendar!

Če sta res škropilnica na hrbtu in umazane hlače jedini kriterij za presojanje sposobnosti koga za zastopstvo naroda, in če res more biti le kmet dober zastopnik agrarne dežele — potem moramo vprašati „Gorico“, kje je njena vest, da priporoča kandidata Fona — zopet c. k. uradnika in ne kmeta — proti kmetu Kocijančiču, ki menda nekaj več škropi, nego pa — kmet Stepančič?!!

In dalje: kakov kmet je dr. Gregorčič?

Da postrežemo tudi mi s par dovtipov! Stepančič škropi trte na svojem vrtu; vprašanje pa je, da-li jih — pravilno škropi?!! Meni-li „Gorica“, da bo Stepančič tudi v parlamentu na Dunaju pobijal škodljivce kmečkih interesov s škropilnico in modro galico?!! Ali bi hotela „Gorica“ trditi, da za uspešno zastopanje kmečkih interesov ne treba, razun škropilnice na hrbtu in umazanih hlač, še izvestnih drugih sposobnosti in kvalifikacij (ki jih Stepančič jednostavno nima)?!!

„Goričino“ senzacionalno razkritje kmeta Stepančiča s škropilnico na hrbtu in umazanimi hlačami, je imelo fenomenalen vspeh — vse se je smejalo od srca na račun — Stepančiča. Nekdo je v splošni veselosti pripomnil, da „Gorici“ ne zameri, da notri v volilni borbi farba ljudi, ali da jih farba z modro galico, to je — nečloveško. Tej sodbi se je nekdo drugi vsprotivil, češ, tudi to je koristno, se jih vsaj ne prime peronospora!!

Res je težko ostati resnim vspriči take kretenerije, kakoršno je servirala „Gorica“ svojim potrpežljivim čitateljem! Uverjeni smo, da s takimi neslanostmi le škoduje svojemu varvancu pri vseh — razsod-nih kmetih!

Skupina C. M. Drobntinarjev slavi z danes izkazanim prispevkom (gl. med Darovi) prvo obletnico svojega — drobljenja. Ustanovila se je dne 31. 5. 1910. Prispevki za dva tedna skupaj so se spremenili v polmesečne, tako da je sedaj z 48. „tedenskim“ prispevkom izpolnjeno ravno eno leto. Skupina je v tem času narasla od 13 na 50 Drobntinarjev in je nabrala, jemaje od vsakega po 20 vinarjev na pol meseca, do danes K 186-60.

Včerašnji shod na Opčinah je bil obiskan prav dobro. Poročilo o tem shodu pa smo morali odložiti na jutri.

Volilni shod sklicuje pol. društvo „Edinost“ za soboto dne 27. t. m. ob 8. uri zvečer v goslini gosp. Viktorja Kosiča v ulici Sv. Marka.

Zahvala. — Odbor pevskega društva „Vesela“ v Škedenju izpolnjuje prijetno dolžnost, da se tem potom najiskreneje zahvaljuje vsem, ki so pripomogli nje koncertu do tako krasnega moralnega in materialnega vspeha.

V prvi vrsti najlepša hvala gospej Ani vdovi Ipavec, ki nam je dala v prepis partituro „Kdo je mar?“ ter nam jo poslala iz Gradca brez nikake odškodnine. — Srčna hvala bratskemu pevskemu društvu „Adrija“ v Barkovljah, ki se je polnoštevilo s svojim pevovodjem udeležilo našega koncerta. — Srčna hvala gospodu Andreju Godini (Jokelj), ki nam je preprosto prepisal glaske za orkester in vso partituro velikega zbora „Kdo je mar?“ Zahvaljujemo se tudi gosp. Josipu Flego (Mezo), ki nam je tudi brezplačno priredil partituro in spisal glaske za orkester za dvoglasni ženski zbor „Na tujih tleh“.

Srčna hvala gospodu Rudolfu Sancinu (Oraš), solastniku dvorane, ki nam je znižal ceno za isto in ki nam je dovolil vrt ter nam preskrbel vse potrebno.

Slednjič se zahvaljujemo tudi nekaterim tržaškim bratskim društvom, ki so nam mnogo pripomogli se svojo udeležbo in nas odškodnivali za one, ki niso prišli, a smo jih pričakovali.

V nedeljo 28. t. m. v Prvačino! Ta dan si je zbrala St. Jakobska Citalnica da se njega člani in prijatelji razvedre v krasni naravi v lepi Vipavski dolini. Črešnje so zrele, Vipavsko vino pa dobro; zato upamo, da se marsikdo pridruži Citalnici temveč, ker je izposlovala znižano vožnjo. Odhod je z jutrnim vlakom. Zjutraj bo obisk raznih zanimivosti in bližnjih vaseh, svobodna zabava, popoldne ob 5. uri v „Sokolskem domu“ v Prvačini koncert, združen z opereto „Tičnik“. Kdor se želi vdeležiti, naj se glede znižane vožnje zgleda pri R. Cotiču ul. Molin pic. 8. ali v „Konsumnem društvu“ pri sv. Jakobu.

Člani slovenskega gledališča imajo danes zvečer v gledališčni dvorani „Nar. doma“ vajo za „Zimsko solnce“.

Tržaška mala kronika.

Tatinski regnikol. Alberti Chiappi star 16 let iz Folignana v Italiji, izgnan iz Avstrije, je bil sinoči v ul. Madonina aretiran, ker je ukradel zidarju Josipu Škrliju žepno uro z verižico v vrednosti 18 K.

Opekel ga smodnik. Osemletni deček Tomaž Pačar, iz Katinare je včeraj popoldne našel na cesti nekoliko smodnika. Z vžigico je zažgal smodnik, ki je eksplodiral in ga precej hudo opekel po obrazu in po rokah. Morali so ga prenesti v bolnišnico.

Prišla pod avtomobil. Včeraj popoldne je neka 30-letna ženska, katere ime še ni znano, prišla v ul. Miramar pod neki avtomobil. Vsled tega je dobila hud neroven napad in brčkone tudi notranje telesne poškodbe. Spravili so jo v mestno bolnišnico.

Delirium tremens. 42-letni težak Ferdinand Pavon, se je včeraj popoldne nahajal v kavarni „Tomaso“. Nakrat je začel noret, uganjal je razne nesposodobnosti in naposled se je sskel do nazega. Poklicali so Trevesa, ki ga je dal odvesti v opazovalnico mestne bolnišnice. Pavon je hud pijanec.

Koledar in vreme. — Danes: Filip Nerij, sp. — Jutri: Bada cerkv. uč. Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne — 20° Cels. — Vreme včeraj: oblačno.

Vremenska napoved za primorsko: Deloma oblačno. Tendencia za dež. Temperatura malo spremenjena. Zmerni vetrovi.

Nar. del. organizacija.

Vsi zasebni težaki, člani N. D. O. so vabljeni, da se čim prej zgleda pri strokovnem tajniku vsaki dan od 5—7 ure zvečer oziroma pri uradniku ob uradnih urah od 9—12 in od 4—8 ure zvečer.

Važno! — Delavci iz ladjedelnice sv. Marka! Pozivljajo se vsi delavci iz ladjedelnice sv. Marka, da pridejo zanesljivo na sestanek, ki se bo vršil danes ob 7. uri zvečer. Ker se gre za sedanje gibanje, je

želeli, da pridejo vsi prizadeti v čim večjem številu. Vsi na sestanek!

Odbor delavcev iz ladjedelnice sv. Marka pri N. D. O.

Zaupniki vseh skupin, ki so prejeli vpisovalne pole, so naprošeni, da jih vrnejo strokovnemu tajniku v prostorih N. D. O. (ulica Lavatoio št. 1, I.) najkasneje do nedelje 28. t. m. od 9—12 popoldne točno izpolnjene. Oni tovariši, ki še niso prejeli vpisovalnih pol, naj se nemudoma zgleda pri strokovnem tajniku. To velja zlasti za naše tovariše iz onih delavnic, v katerih je nameščenih več naših delavcev!

Skupina NDO. „Prosta luka“ sklicuje za jutri, dne 27. t. m. ob 8. uri zvečer sestanek v prostorih NDO.

Skupina Slovenskega ženstva NDO. sklicuje za nedeljo, dne 28. t. m. ob 5. uri pop. v prostorih NDO. ulica Lavatoio št. 1 sestanek. Vabljeni so vse tovarišice, da se tega sestanka vdeležijo v polnem številu oziroma na jako važni dnevni red.

DAROVI

— 47. in 48. tedenski prispevek (za drugo polovico majnika meseca) skupine C. M. Drobntinarjev za gradbo nove Družbine šole pri sv. Jakobu v znesku K 10 je vložil v knjižico T. P. H. št. 15083. — Nabiralec.

— Skedenjski „Veseli“ so darovali, oziroma preplačali vstopnino o priliki koncerta dne 14. t. m.: Pevsko in bralno društvo „Domovina“ v Oslu 10 K, Vouk Valentin 1 K, Godina Franjo (Skuta) 40 stot., Flego Ivan (Drožan) 40 stot., Fonda Benedikt 40 stot., Vouk Matija 40 stot., Flego Štefan (Sambro) 40 stot., Ellero Peter 40 stot., Bertok Anton 10 stot., Sancin Ivan (Toč) 80 stot., Godina Ivan 40 stot., Flego Vinko (Drožan) 1 K, c. kr. N. N. K 1-20, Godina Ana (Ban) 2 K, Merlak Ante (Bergamoto) K 1-40, Sancin Avgustin (Drejač) 40 stot., Flego Lovro (Dražan) 40 stot., Pahor Miloš 60 stot., Sancin Jakob (Tičle) 40 stot., Fonda Just 1 K, N. N. 60 stotink, Godina Luka 20 stot., Bratoš Jakob 1 K, Flego Josip (Drožan) 1 K, Pulger Peter 40 stot., „Ilijas“ 40 stot., Sancin Josip (Vako) 1 K, Godina Jakob (Jokelj) 40 stot., Sancin Ivan (Drejač) 40 stot., Flego Luka (Drožan) 40 stot., Plečnik Ivan 40 stot., Plečnik Franjo 40 stot., Godina Matija (Pinčič) 40 stot., C. in M. 2 K, Godina Ivan (Ban) 40 stot., Grbec Ivan 80 stot., Sancin Ivanka (Drejač) K 2-40, N. N. 80 stot., N. Cividini 40 stot., Skende 40 stot., Miklaučič Josip K 2-40, Godina Iv. (Fignje) 40 stot., Godina Alojz 10 stot., Godina Benedikt 20 stot., Bric Josip 1 K, Šuman Josip 1 K, Fabjan (Rojan) K 1-40, Godina Andrej (Jokelj) 40 stotink, Sancin Jurij (Božek) 10 stot., Barkovljanski Jurček K 1-40, Godina Josip (Barokoš) 40 stot., Sancin Peter (Bjeka) 40 stot., Sancin Terezija 10 stot., J. P. K 1-40, Miklavc Anton K 1-40, Kuret Vekoslav 20 stotink, Zafred Andrej 2 K, Godina Anton (Pačol) 1 K, Sancin Ivan (Vako) 40 stot., dr. Wilfan 40 stot., Godina Josipa (Sopa) 40 stotink, Fakin Franjo 40 stot., Sancin Anton (Drejač) 1 K, Godina Marija 80 stot., Sancin Josip (Kotalj) K 1-40, Merlak Miha 40 stot., Nardin Anton 80 stot., Gerk Štefan 1 K, Pižon Jurij 40 stot., N. N. učitelj 1 K, Godina Ivanka 40 stot., Just Miha 20 stotink, Godina Ivanka (Ban) 1 K, Tomic Matija 2 K, J. J. Suban sv. Ivan 2 K, Sancin Rudolf (Oraš) 4 K, Bizjak Angel 60 stotink, Može Ernest 1 K, Tomic 60 stot., Bensa Alojz 60 stot., Pižon Mirko 1 K, Purič Tereza 20 stot., Sancin Anton (Levičar) —, Godina Josip (Fule) 1 K, Godina Dragica (Skuta) 40 stot., Sancin Anton (Mežnar) 1 K, A. B. 2 K.

Vesti iz Goriške.

Iz Rihemberga. Povodom javnega volilnega shoda dne 21. maja „na Korpu“ v Rihembergu so nabrali v gostilni K 6-62 za družbo sv. C. in M. Denar hrani podružnica.

x **Stavbena zadruga** državnih uradnikov v Gorici je imela v nedeljo 21. t. m. ustanovni občni zbor. Prisotnih je bilo okoli 50 drž. uradnikov. Pri prvi točki dnevnega reda je predsednik omenjal korake, ki jih je pripravljala odbor ukrenil, da je bilo možno vresničiti že dolgo negovano misel po ustanovitvi zadruge. Sporočil je nadalje, da je ministrstvo za javna dela obljubilo prispevati s 250.000 kronami. — Na to je bil odobren pravilnik. Obveljalo je določilo, da imajo zadrugi deleži znašati po 100 K, namesto (kakor so nekateri podlagali) po 200 K.

x **Dva milijona in pol** primanjkljaja izkazuje bilanca znane „Banke Popolare“ v Gorici. Porotna razprava o tej aferi prične v Gorici dne 24. junija in bo trajala več dni.

POHIŠTVO

SOLIDNO : in : ELEGANTNO
PO ZMERNIH CENAH
RAFAELE ITALIA
TRST - VIA MALCANTON - TRST

Mnenje gosp. dr. M. Schwarc-a

Magyad

G. J. SERRAVALLO

Trst.

Rad Vam sporočam z ozirom na svoje izkušnje o Vašem ŽELEZNATEM KINA-VINO SERRAVALLO (Vino di China Ferruginoso Serravallo). Predpisujem Vaš izdelek že 17 let in sem dosegel najboljše uspehe v raznih boleznih, posebno pri otrokih tekom 12 let, ko sem služboval v nekem okraju okuženem od malarije. Tudi tukaj, kjer bivam 5 let, predpisujem vino Serravallo osebam ošibljenim od malokrvnosti in pomanjkanja teka. Vaš preparat pospešuje tek in učinkuje krepilno. Posebno veliko ulogo igra pri malariji.

MAGYTAD, 7. aprila 1909.

Dr. M. SCHWARC.

Odlikov. tovarna sodovke in šampanjsko šumečih pokalic
z zlato kolajno in križcem na mednarodni obrtni razstavi v Rimu 1. 1910.

Viljem Hribar

na Opčinah

191

naznanja cenj. odjemalcem da ima glavno zalogo za bodočo sezono cevi (cilindrov) ogljenčeve kisline za pivo.

Priporoča se tudi za odjem pokalic in sodovke.

Za točno postrežbo se jamči.

Za birmo!

Trst, ul. Giesue Carducci 32
(vogal Santorio)

Skladišče izgotov. oblek

A. LEVI

Velik izbor izgotovljenih oblek za odrasle in dečke.

Specijaliteta: kostimi za dečke.

Vsak dan novi dohodi.

Dr. A. Barkanović

specijalist za notranje in živčne bolezni

ima svoj ambulatorij

na trgu Carlo Goldoni 11, I. nad.

ORDINUJE: vsak dan od 10.1/2 do 12.1/2 ure zjutraj in 4. do 5. pop.

Velik izbor daril za birmo

v prodajalnici zlatanine in ur

Michele Norsa

Trst, Corso 37.

Prodaja. - Popravki. - Zamenjava.
ZMERNE CENE.

Kupujejo se dragocenosti, zlato, srebro itd. itd.

Izvršuje se vsakovrstna zlatarska dela. — Za eksaktnost se jamči.

Št. 8099/11.

Oglas dražbe.

Dne 29. maja t. l. odda se v zakup potom javne dražbe, pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Kopru

lov krajevne občine Dekani

za dobo od 1. julija 1911 do vstevši 30. junija 1917. Uzkliena cena je 1661 K. Dražbeni čin se obdrži od 9 do 11 ure predp. Varščino 10%, uzkljene cene je položiti najkasneje do 9. ure predp. dražbenega dne. Natančnejša pojasnila se more doznati pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Kopru ob uradnih urah.

Županstvo Dekani,

dne 10. maja 1911.

Velika klobučarna

Romeo Doplicher

Klobuki iz klobučevine prvih tovarn.

Specijaliteta: trdi angleški klobuki.

Emporij kap za potovanje in za šport.

TRST
Corso št.
34.

Čevljarska zadruga v Mirnu

pri Gorici

Prodajalnica čevljev v Trstu vla Barriera vecchla 38

naznanja P. N. občinstvu v mestu in okolici, da ima vedno v svoji prodajalni **VELIKO IZBERO** vsakovrstnih čevljev za gospode, gospe in otroke. Dobi se tudi **močne čevlje za delavce in težake** vsake vrste in lastnega izdelka. Sprejemajo se naročila po meri in tudi vsakovrst. poprave. Zadruga izdeluje čevlje tudi za c. kr. vojno armado v popolno zadovoljstvo.

Goljufija v blagu in izdelovanju je izključena.

Priporoča se torej slavnemu občinstvu in okolici v slučaju potrebe, da ne zamude priti v nje prodajalno.

78

Vsem : gospodinjam
toplo priporočamo

KOLINSKO CIKORIJO

edino pristni. po kakovosti nedosegljivi slovenski izdelek.

v korist družbi sv.
Cirila in Metoda I

583

Vesti iz Istre.

Javni volilni shod v Novi vasi ob čini Piran. — Za nedeljo dne 28. t. m. sklicala sta deželna poslanc Pangerl in Valentič javni volilni shod v Novi vasi, na katerem se bo priporočala kandidatura slovenskega kandidata za ta okraj.

S tem odpade za isti dan napovedan shod v Krkavcih po želji tamošnjih uglednih oseb.

Za isti dan je, kakor je bilo že javljeno, napovedal narodni kandidat prof. Mandić volilni shod v Maliji občini Izola.

Javni volilni shod, ki ga je slovenski in hrvatski državnozborni kandidat g. prof. Mandić sklical včeraj v prostorih „Kons. društva“ v Pobjegi, obnesel se je prav dobro. Shodu je predsedoval dr. Černe, govorili so prof. Mandić opetovno, dr. Černe, dež. posl. Valentič, R. Pečarič in drugi. Vsprejete so bile enoglasno resolucije, ki so bile vsprejete tudi v nedeljo v Dolini in pri Elerjih in danes na taboru v Kastvu. Kandidatura Mandičeva je bila vsprejeta z enoglasnim navdušenjem.

V Portorose je sedaj 1539 gostov.

Iz Dekani. Ne gre in ne gre v glavo osobju sodnijske pisarne v Kopru, da slovenskemu spisu pritiče in je dolžnost napraviti slovensko vročilnico.

Ako je erar tako siromkšen, da ne more naročiti slovenskih tiskovin, pa naj se obrne do slovenskih občin, ki morajo vročevati sodnijske spise, s ponižno prošnjo, da mu posodijo slovenske tiskovine. Gotovo se občine radevolje odzovejo tej prošnji. Slovensko sestavljeni spis, prevedjen, po milosti božji, tudi s samo slovenskim pečatom, mora vendar dišati po ne še premagani laški, zveličevalni dobi s tem, da se mu pridruži laško vročilnico.

Gospodje pri sodniji, ki mislijo, da je za nas Slovence vsaka njih cunja dobra, in da bomo to mirno kakor dosedaj prenašali, se motijo.

Ako nimate na sodniji nameščenih našega jezika sposobnih ljudi, veste, kaj je Vaša dolžnost? Vzemite metlo v roko in ... naj gredo loviti ribe, namreč oni, ki se trdovratno branijo, posluževati se našega jezika.

Res je, da laška gospoda v Kopru mislijo, da italijanstvo Kopra ni v zanesljivih rokah ako ni na c. kr. sodniji nameščenih, takozvanih „moretov“.

Vam pa, slovenskim strankam iz vseh občin koperskega okraja priporočam, da se na sodniji ne poslužujete drugega jezika nego slovenskega! **Morajo Vam dati potrebno pojasnila,** in ako niso tega zmožni, je to dokazom, da ne spadajo na mesto, kjer se sedaj nemoteno šopirijo v blaženi italijanščini. Za danes toliko. **Kraški.**

Tuji v Opatiji. Od 1. januarja 1911 do 17. maja 1911 je prišlo v Opatijo 18645 gostov; poleg teh 1916 pasantov — skupno 20.561 oseb. Od 11. do 17. maja 1911 je na novo došlo 760 oseb. Dne 17. maja 1911 je bilo navzočih 2071 oseb.

Iz Miljskih hribov. — V nedeljo dne 14. t. m. so otvorili že drugo Legino — ne pardon: janičarsko šolo na Miljskem hribu. In sicer sedaj pri Božičih. Dve uri na dolgem so švigale rakete v zrak in veselo oznanjevale kulturnemu svetu laško brutturo. V vsej vasi ni niti enega Italijana, a vendar so otvorili laško šolo! In socialisti v mestnem zastopu v Miljah bodo glasovali za podporo v — kulturne namene, kakor so že glasovali za šolo pri Sv. Brigidi, in sicer letno, ako se ne motim, 200 K.

Apelujemo na naše poslance, naj vplivajo na to, da se čim prej otvori zakonito priznana šola pri Božičih, da ne bodo potučevali naše uboge dece. — Grozna misel mi prihaja, ko premišlujem, zakaj izvestni krogi nočejo v tem žalostnem kraju ustanoviti kat. izobraž. društva in silijo le tja, kjer so Slovenci izven vsake nevarnosti in so močno zavedni?? Zakaj ne tukaj?? Ako resnično ljubita svoj narod, kakor sama pravita gg. v Opatiji in Dolini, zakaj ne prihajata sem k nam na Miljski hrib, kjer bi vaju ljudstvo hvaležno vsprejelo??!

Grozna nesreča v Voloskem. Prejeli smo:

Slavno uredništvo!

Z ozirom na vest iz Istre, objavljeno v številki od petka 19. t. m. Vašega cenjenega lista št. 137 pod naslovom „Grozna nesreča v Voloskem“ prosim Vas, sklicevaje se na § 19 tiskovnega zakona, da v prihodnji številki Vašega cenjenega lista uvrstite sledeči:

Popravek.

Ni res, da ima c. kr. luški pristav Beroš mal čoln na motor, temveč je res, da ima tak čoln njegov brat.

Ni res, da je podpisani nekega dne kupil na Reki za ta motor 30 l. bencina, da se je ta nahajal v veliki steklenici, ni res, da je on ta bencin preskrbel skrivaj, da ga je dal najprej prenesti s parobroda v leseno barako tik morja in od tod po dveh malih dečkih, baje da prištedi par grošev, do svojega stanovanja. Nasprotno je res, da je onega dne prišel bencin iz Dalmacije v železni posodi na naslov brata podpisane, da je ta bencin bil prej shranjen v Lovrani in da se je od tam steklenica od 25 l. prenesla v zidano hišico ogrsko-hrvaške parobrodne družbe na Voloskem, od koder

sta steklenico dva dečka, ki ju je spremljal odrasel človek, prenesla v klet podpisanega.

Ni res, da je ponesrečeni Semenčič zažgal cigareto in slučajno vrgel vžgalico v razlit bencin.

Kako se je bencin zažgal, ugotovi se sodnim putem.

Ker je sedaj stvar sub judice, podpisani ne smatra za umestno, da se izrazi glede načina, kako se je nesreča dogodila in po čigavi krivdi. Žal mu je pa, da se z neresničnim opisovanjem dogodka položaj podpisanega otežuje.

Ni res, da se podpisani vozari ob lepih dnevih z damami po morju v svojem motornem čolnu, ker on, kakor rečeno, takega čolna sploh nima, a čoln njegovega brata je prišel sem iz Dalmacije še-le dva dni pred nesrečo in tukaj še ni nič vozil.

Volosko, dne 22./5. 1911.

Anton Beroš.

Mlekarna v Hrušici pri Podgradu bo imela dne 28. t. m. ob 4. uri popoldne svoj X. redni občni zbor v prostorih mlekarnе.

Ako ta občni zbor ne bi bil sklepčen ob določeni uri, se bo vršil pol ure kasneje drug občni zbor, ki bo sklepal brez ozira na število navzočih.

Razne vesti.

Kako človek postane milijonar? — Neki new-jorški list je vprašal razne ameriške večkratne milijardarje, kako človek naglo in gotovo postane milijonar. Prvi je odgovoril Charles Rouss, ki ima nad 100 milijonov: „Premoženje je odvisno le od osebe. Čim večje je kupčijsko polje, tem bogatejša je žetva. Delo, poštenost, varčnost in točnost, vse to so sigurne podlage bogatstva. Kupuj in prodajaj hitro in zadovolji se z malim dobičkom.“ — Miljardar P. Collus Huntington pravi: „Nikdar ne sme človek drugim povedati svojih misli in načrtov. Pred vsem pa treba, da je človek uljuden z vsemi, s katerimi stoji v zvezi. Vsak posel treba najprej z vseh strani dobro pregledati, potem pa naglo in krepko izpeljati. To je sredstvo za uspeh.“ — Bogataš Russel pravi: „Da se doseže uspeh, mora biti človek pošten, delaven, predvsem pa neizmerno varčen, kar mu mora biti najvišje načelo.“ — Bogataš D. O. Willis, ki premore 400 milijonov, pravi: „Osem ur spati, 12 ur delati, ostanek dneva pa uporabiti za duševno zabavo in počitek. Plačati vse menice in dolgove pred dospelostjo. Od zasluženih dolarjev vedno dati na stran vsaj enega: to je prava pot do bogatstva.“ — Kralj jekla Carnegie pa pravi: „Tajnost bogatstva leži trdno v 5 temeljnih načelih, točnost, nagla izvršba, hladnokrvnost, varčnost in v neomajnem načelu: nikdar se ne prenapliti.“

Velika upuščina v dobrodelne namene. Iz Londona: Nedavno tu umrl trgovec z umetninami Wertheimer je zapustil deset milijonov kron v dobrodelne namene.

Letoviščarji! V Škocijanu - Matavunu na razpolago krasne, zračne sobe, opremljene z najudobnejšim komfortom. Zraven součnati borov gozd, senčnato dvorišče in v bližini voda Reka, v kateri se lahko kopljete. Obrniti se je: Restavracija „Reka“ Matavun, pošta Divača. 905

Urar Carlo Squadrani v Trstu, ulica Scalinata št. 1. - Popravlja in popravlja ure po nizki ceni in z garancijo. Popravlja budilnice po K 1.— 868

Pijte samo „Tolstovrško slatino“. Narodi se v Tolstem vrhu. Guštanj, Koroško. 736

Za letoviščarje. Za poletno sezono se odda v najem lepa enonadstropna hiša s 5 sobami in kuhinjo. V sklopu večje družine ali več strank je na razpolago tudi 6 sob. Hiša leži na lepem kraju v Lokavecu, 20 minut od Ajdovščine, 15 minut od želez. postaje Sv. Križ-Cesta. Hiša ima lep senčnat vrt, vodo v hiši, sprehajališča naravnih in krasnih, mesnate, trgovine, krčme v neposredni bližini. Izlet na Čaven, Kucelj itd. od 1 do 1 1/2 ure peš. - Ponudbe na naslov Josip Slokar, obč. tajnik, Lokavec. 869

Pozor! Naznanjam cenjenemu občinstvu, da imam za prodati na debelo Vipavsko in črno istrsko pristno vino. — Obrniti se je na gostilno Pri Francu, via Geppa št. 16. 896

Videti mora, kdor se hoče prepričati. Velika prilika! Šest šivalnih „Singerjevih“ strojev za družinsko rabo po kron 62, enak moderen za vsa dela, kakor tudi za vezanje kron 100, drug za valon, 4 predalčki z ugrabljivo mizico kron 16.— Vsi stroji se pisмено jamčijo na tri leta. Via S. Caterina 7, skladišče na dvo-išču. 851

Tržačani! Najlepši kraj za izlete je Vipava s senčnatim vrtom „Podskala“ hotela Adria. V kraju se nahaja kopelj, solidna postrežba, zmerne cene, sobe za tujece po nizki ceni so na razpolago. Železniška postaja Stanjel. Omnibus vsako nedeljo in praznik ob 10. uri jutraj. Za obilen obisk se priporoča Mat. Wasmeyr, hotelier. 898

Otvoritev nove trgovine v Trstu, ulica Nuova 41
AMELIA MARTINICO
— BOGAT IZBOR —
izgotovljenih oblek za ženske in punčke, ženske vestalije, bluze in izbrano perilo.
Vseprejemo se naročila s meri.
Najzmernejše cene. Najzmernejše cene.

Splošno anonimno društvo za prevažanje

Via Ghega 3, Telefon 2487.

Shramba in prevažanje pohištva

Telefon 1220.

Razpošil. in shramba kovčkov

Telefon 2572.

Čiščenje in shramba preprog

Telefon 2573.

2015

:: Panificio Triestino ::

Otvoritev filijalke na Opčinah

ob sežanski cesti.

Hočete se prepričati?

obiščite velika skladišča

Marije ud. Salarini

Ponte della Fabra 2 | ul. Poste Nuove

(vogel Torrente)

ALL' ITALIA di Londra

Velik izbor izgotovljenih oblek za moške in dečke kostumi za otroke. Povrhniki, močne jope, kakor tudi raznih paletotov. Obleke za dom in delo. Delavski obleke. Tirolski loden. Nepramočljivi plašči (pristni, tagleški). Specialiteta: blago ta- in inozemskih tovarn. Izgotovljajo se obleke po meri po najnovejši modi, točno, solidno in elegantno po nizki ceni.

RIHARD NOVAK & C.

Pekarna in slaščičarna s

prodajo moke

TRST — ULICA FARNETO ŠT. 13

Postrežba: točna.

CENE ZMERNE.

V čevljarnici

„Alla Città di Trieste“

ulica delle Poste št. 6, vogel ulice Nicolo Machiavelli

so na prodaj razun raznega izbora najfinejšega obuvala po najugodnejših cenah tudi čevlji in nizki čevlji za moške in ženske po prigodnih cenah.

Moderni kroji in oblike.

Blago prve vrste.

Delo solidno in popolno.

Ako hočete imeti **dobro Gramofon** vprašajte vedno znamko „ANGEL J“ ki deluje perfektno z navadnimi jeklenimi iglami. Ne dajte se opehariti od gotovih novih sistemov, ki nikdar ne dosežejo zaželenega uspeha. Predno kupite **PLOŠČE** obiščite edino le

Tržaški grafični zavod - Trst

Piazza della Borsa št. 13. I. nad. - Telefon 742

ki olajšuje plačilne pogoje. — CENIKI ZASTONJ.

Mehanična delavnica in poprave gramofonov. Tovarna pečatov iz kavčukov, števil in hišnih tablic, pisalnih miz, stekla, na-Nizke cene. pisov itd. Nizke cene.

Na obroke!

Velika zaloga izdelanih oblek

Velika izbira letnih oblek za gospode in dečke, sukenj, površnikov vseh kakovosti. — Specialiteta v veznji.

Velika izbira volnenega blaga. Najzmernejše cene.

Adolf Kostoris - Trst

Ulica S. Giovanni št. 16, I. nadstropje, zraven „Buffet Automatico“.

Telefon št. 251, Rim. II.

Na obroke! Manufakture & konfekcije Na obroke!

GASPARI & C. o - TRST

ulica Barriera vecchia 14, II. n., vrata 12.

Zavese, preproge, garniture v blagu za pohištvo, volnene odeje, perilo, platno sukno, neprem. plašči za gospe in gospode, dežniki, solnčniki itd.

Naznanja se slavnemu občinstvu, da se prodaja

pri Orehu (Noghere) pri glavni cesti

vse potrebne mrtvaške predmete, kakor:

krste, sveče, obleke, pajčolane, vence iz umetnih cvetlic in perl

Trgovina je bogato založena. Na izbero so vsi predmeti te stroke.

Zastopstvo Novega Pogrebnege Podjetja v Trstu, Corso št. 47

Uljudno se priporočata Alojzij Jamšek in Franc Bernetič, mizarja.

POZOR! Skladišče se nahaja v I. nadst.